

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám

VIII. évfolyam.

Csongrád, 1910. május 1.

18. szám.

Lapunk álláspontja.

Tisztelt kollégánk a Csongrádi Lap mult vasárnapi számában, következetlenséget vet e lapok szemére, hogy míg egyfelől éles bírálatot mond a Faragó Antal képviselői működése fölött, addig másfelől ugyanezen Faragó Antal képviselői jelöltségét támogatja Hieronymivel szemben. Pedig aki figyelemmel kíséri felszólalásainkat, álláspontunkkal minden nehézség nélkül tisztába jöhet.

Többször hangoztattuk ugyanis, hogy a Csongrádi Ujság független lap s mint ilyen, sem személyek, sem pártok szolgálatában nem áll, hanem minden befolyástól menten, a közönség érdekeit szolgálja minden közérdekű dologban.

Politikai álláspontunk kifejtésébe azonban nem bocsájtkozhatunk, miután lapunk ezidőszent nem lévén politikai lap, jóakaróink így bizonyára feljelenének érte, mint azt eddig tették. Anynyit azonban mégis megmondhatunk, hogy az a párt áll hozzánk közelebb, melynek az a programja, mely a mi eszényképünk: a független Magyarország megvalósítása, s ezzel hazánk jólétének előmozdítása. Természetes dolog tehát, hogy ezen párt elveit valló képviselő is közelebb áll hozzánk, mint egy olyan jelölt, akinek programját eddig nem is ismerjük.

Ezen felfogásunk azonban, mert mint előre bocsátottuk, a Csongrádi Ujság nem személyes és nem is pártérdekeket, hanem a közönség érdekeit szolgálja, nem szolgálhat akadályul arra, hogy nyíltan el ne mondjuk véleményünket a Faragó Antal képviselői működése fölől anélkül, hogy ezáltal az ő egyéni tisztességét bármikép is érinteni akarnánk.

Mi elismerjük Faragó Antalnak egyéni becsületességét, valamint azon tulajdonságait, hogy gazdag ember, jó gazda, jó családapa, sőt mint országgyűlési képviselőnek párhúságát és elvűségét is szívesen kiemeljük: de a beváltatlan ígéretek, hogy házat vesz a 48-as körnek stb. stb. készpénznek nem vehetjük, sem azt nem nyugtázzhatjuk, mintha valami nagyon törte volna magát a közérdekekben, aminő a villanyvilágítás, az általános vízvezeték, az utcák kövezésének folytatása és csatornázása, a nagyrtbe vezető műút kiépítése és a tiszai közlekedés biztosítása, egy állandó hid létesítése által. Az Alpár-csongrádi vasút kiépítése, a Duna-Tisza csatornának Csongrádnál leendő bekötése stb. tekintetében.

Elismerjük ugyan, hogy mindez nem is kizárólagos tárgya egy törvényhozó működésének: de mint városunk első polgárától mégis megvárhatjuk és követelhetjük, hogy érdeklődjék ezen közdolgaink iránt.

Mi, őszintén megvallva a dolgot, éppen ezért sokkal szívesebben fogadtuk volna, ha a csongrádi független 48-as polgárok Hegyi Antalnak ajánlják fel a csongrádi mandátumot s őt léptetik fel jelöltnek Faragó Antal helyett. Ennyit el is vártunk volna a függetlenségi polgároktól s ezt meg is érdemelte volna Hegyi Antal. Mert Faragó Antalnak alig van más érdeme a képviselőségre, minthogy gazdag ember. Igaz, hogy ezzel Hegyi Antal nem dicsekedhet, őneki azonban van jó szónoki képessége, páratlan képzettsége és közügyekben olyan fáradhatatlan munkássága, mellyel Csongrádon egyetlenegy ember sem dicsekedhet. Ott van ő minden ülésen, ahol kötelessége megjelenni, kellő időben s nem kell őt délfelé ágyból felköltetni, mint némely bizottsági tagokat. Ezek pedig nagyobb érdemül szolgálnak arra, hogy valaki képviselő legyen, mint a gazdagság. Csongrádnak tehát minden tekintetben előnyére szolgált volna, ha a választók Hegyi Antalra bízzák a város képviselőt.

Tisztelt kollégánk nem vethet tehát a szemünkre semmi következetlenséget, mert mi a magyar állami függetlenség egyenes útjain haladunk. Ezen az úton megtalál bennünket tisztelt kollégánk akkor is, ha városunk érdekéről van szó. Ennyit kívántunk a szemrehányásra megjegyezni.

— **Jelölések a megyében.** Nagy mozgalom uralkodik vármegyénk összes választó kerületeiben. Szinte felesleges számmal állítják a jelölteket. Szeged I. kerületében báró Bánffy Dezső volt miniszterelnök eddig ellenjelölt nélkül áll. A II. kerületben pedig Becsey Károly volt képviselővel szemben dr. Kelemen Béla volt szegedi és csongrádmegyei főispán pályázik a mandátumért, mindketten Kossuth párti programmal. Vásárhelyen Endrey Gyula volt képviselővel szemben Kun Béla lépett fel a siker reményével. Mindkettő függetlenségi 48-as. Szentesen a függetlenségi 48-as párti dr. Molnár Jenő volt képviselővel szemben Kovács Dénes Kossuth-párti, Kalpagos Szabó Sándor pártönkivűli és Fekete Márton munkapárti vette fel a harcot s így szétforgácsoltván a választók, aligha nem pótválasztás fogja a mandátum sorsát eldönteni. A szegvári kerületben a 48-as szocialista Mezőfi Vilmos volt képviselővel szemben

Pallavicini György ögróf pártönkivűli, Horváth Zoltán függetlenségi 48-as és dr. Füredi Ferenc Kossuth-párti küzdenek a mandátumért. Füredi Ferenc azonban az elmúlt hét folyamán visszalépett a jelöltségtől, pedig állítólag neki volt legnagyobb pártja a kerületben s azon indokolás mellett, hogy a Kossuth-pártban csatlódott, e párt kötelekeiből is kilépett. Itt említjük meg azt is, hogy Szegvárról függetlenségi 48-as programmal Hegyi Antal részére is felajánlották a mandátumot azon megjegyzés kíséretében, hogy egy krajcár költséget sem kívánnak tőle, mert mindezeket a választók fogják fedezni. Ő azonban betegeskedését hozva fel okul, nem fogadta el a megtisztelő ajánlatot, amellyel Hegyi Antalt nem egy idegen község polgárainak, hanem csongrádi 48-as érzelmű polgároknak kellett volna megtisztelni. A tápi kerületben Röck Iván volt képviselő Kossuth-párti programmal eddig ellenjelölt nélkül van. Azonban a függetlenségi 48-as párt e kerületben is megmozdult, hogy jelöltet állítson Röck Iván ellen. A munkapárt tudvalevőleg a tisztán Kossuth-párti kerületekben, megegyezés folytán, nem léptet föl jelöltet.

Felrándulás a miniszterhez.

A míg a 48-asok gyűlésén, az Erzsébet szálloda nagytermében mult vasárnap, dr. Szarka Mihály és dr. Rásonyi Papp Pál, a zsűfolásig megtelt terem közönségéhez lelkesítő beszédeket intéztek, a munkapártiak a Szlávik vendéglőben gyülekeztek munkára és megállapodtak abban, hogy hétfőn reggel a hajnali motorral Pestre mennek és felajánlják a csongrádi mandátumot Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek.

A határozatot tett követte másnap reggel, mikor is vagy százötven elindultak Pestre közelebb. Voltak azonban a küldöttség tagjai között olyanok is, akik nem kizárólag azért mentek föl, hogy velük a küldöttség létszáma több legyen, hanem valamelyes dolguk is akadt a fővárosban, s így ezuttal azt is elvégezték.

Igy a küldöttséggel utazott Nagypál Imre községi bíró is, nem ugyan azért, hogy a miniszternél tisztelegjen és ebédjét megegye, hanem hogy Solya Gyulával együttesen elintézzék a bukrosi katonai lövölde ügyét a honvédelmi minisztériumban.

No de ez mellékes dolog és nem is tartozik a tárgyhoz. Fő az, hogy útrakelt választók szerencsésen eljutottak Pestre, ahol Hieronymi Károly miniszter délben, a kereskedelemügyi minisztérium budai palotájában fogadta őket.

A megjelent választók nevében — akikhez még Pesten is csatlakoztak néhányan — dr. Heinrich István kir. közjegyző ajánlotta fel a miniszternek a csongrádi mandátumot.

Molykár

elleni megóvásra, utazóbundákat, lábzsákokat, szőnyeget, boákat, szörme felöltöket, városi bundákat és télikabátokat elvállal **Pintér Imre szücsmester** Jókai Mór-utca 19. szám.

Raktár tűzkár esetére biztosítva van.

A miniszter szívesen vette a felajánlott mandátumot s azt megköszönve, kijelentette, hogy elfogadja. Majd beszédet intézett a jelenvolutakhoz, akiknek többek között azt mondotta, hogy nagy örömmel látja, miszerint Csongrád városa, amelyet most az utóbbi időben ugyan nem látott, de ahol nagyon sokszor megfordult árvizes esztendőben, hogy az ő küzdelmében elhatározta, hogy hozzájuk csatlakozik. Fogadják ezért közönetét.

Ezután a miniszter kezelt a küldöttség tagjaival és délután két órára az országos kaszinóba ebédre hívta meg őket, akikhez aztán más meghívottak is csatlakoztak Cikatricis főispán vezetése alatt.

Ebéd alatt a miniszter ült az asztalfőn. Tőle balra Cikatricis főispán, továbbá Székely Ferenc igazságügyminiszter, Hoszpotzky Alajos miniszteri tanácsos és Hollán Sándor osztálytanácsos. Jobbja felől pedig Heinrich István kir. közjegyző, Hazai Samu honvédelmi miniszter és dr. Vida Sándor. Sajnos Horváth Mátyás és Solya Gyula leszorultak az asztal végére és így nem vihettek jelentékenyebb szerepet az ebéden.

Az ebéd fölséges volt. Volt ott minden, csak éppen a mennyei manna hiányzott. Miután pedig az ebédhez különböző borokból álló lelkesedést is ittak a jelenvolutak, megeredt a szavak árja is.

Igy Cikatricis főispán a kormány tagjait, Heinrich közjegyzőt pedig Hieronymi minisztert éltette. Mire a miniszter mondott hosszabb beszédet, melyben felújította az ő csongrádi emlékeit, mikor itt járt, mint vizszabályozási mérnök. Majd megemlékezett Vadnay főispánról, ki virágos kertnek akarta látni a magyar alföldet és könyvet is írt róla és szerinte az is lehetne, ha meg volna hozzá, ami ma annyira hiányzik, a kellő nedvesség és víziút. És ha ezek meglesznek, akkor az alföld, különösen pedig annak tiszamenti része, jobb jövőnek néz elé. Mikor Széchenyi István — ugymond — először csinált hangulatot a Tiszaszabályozás iránt és Szegeden egy nagy beszédben elmondta, hogy milyen boldogok és milyen gazdagok az angolok és hogy mindezt munkájuknak köszönhetik, egy öreg szegedi polgár közbeszóhajtott: Szegény anglusok! És tönkre tette a beszéd hatását. De ha én itt végignézek az urakon, folytatta tovább a miniszter, azt hiszem,

hogy azok az idők immár elmúltak és így gondolom, megjöttek azon idők, mikor a tiszamenti lakosok is velem együtt azt tartják, hogy aki azt állítja, hogy van haladás, van boldogulás munka nélkül, az nem mond igazat. Csak a munka teremt gyümölcsöt, de ez aztán olyan gyümölcs, melyet el nem vehet senki. (Pedig dehogy nem! Bizony a magyar ember munkájának gyümölcsét minden esztendőben elviszi a végrehajtó). Az igazság sokszor hosszú időre elhomályosodik, a közvélemény sokszor félre van vezetve, de idők múltán a közvélemény mindig felismeri a helyes igazságokat és én azt hiszem, és azzal hiszelgek magamnak, hogy a közvélemény megnyilatkozása ma megtalálta azt az utat, mely az ország boldogulására vezet. Emelem poharam Csongrád városának boldogulására? (No ez csakugyan nagyon ráférne.

Dr. Vida Sándor szinte a minisztert éltette. Forgó Gergely pedig frenetikus tetszés közt a bank küzdelmekről mondott nagyhatású beszédet; mert ő, a mióta sutba dobta a kasza és kapanyelet, a bankadást tette tanulmánya tárgyává és ime kész bankár lett belőle.

Forgó Gergely szavait aztán tovább fűzte Hieronymi miniszter és azt fejtegette a bankkérdésről, hogy nem az önálló magyar bank előfeltétele a külön vámterületnek; hanem megfordítva, a külön vámterület előfeltétele az önálló magyar banknak. Hát a hogy tetszik, nekünk így jó lesz, csak aztán legyen és minél előbb.

Végül még kijelentette a miniszter azt is, hogy ha hamarabb hallotta volna Forgó Gergelyt beszélni, hát őt ajánlotta volna a csongrádiak számára képviselőnek.

Úgy bizony.

Egyébiránt a nagyvendégség úgy meghattotta a társaság egyik tagját, hogy nem mert hozzányulni a fényes ezüst evőeszközökhöz, hanem előhuzta a bicskáját és avval falatozott az ebéd alatt.

Felhívás előfizetésre.

1910. május hó 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 korona.

Negyed évre 1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni szíveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Tudnivalók a bérmlásról.** A május 20-án és 21-én történendő bérmlálkozásra a bérmlálkozni szándékozók a plebánia hivatalnál jelentkezhetnek bármelyik napon, a hivatalos órák alatt. Jelentkezéskor a felvettek ellenőrző lapot kapnak, amelynek ellenében, ma vasárnap, azután áldozó csütörtökön és pünkösd első és második napján, a litánia után tartandó tanítás után kikapják a bérma jegyüket. Ezen tanítás minden bérmlálkozóra kötelező. Bérmláláshoz csak katolikus vallásúak hivandók bérma szülőknél. Az iskolás gyermekek fölvétele és bérmlálásra való előkészítése az iskolákban, hitoktatók által történnek. Bérmlálásra május hó 20-án (pénteken) a felhőkkel, és 21-én (szombaton) a polgári iskolák növendékei, az ismétlő és mindennapi tankötelesek boesájtatnak. A betegsége által bérma útjában akadályozott Főpásztor helyett városunkban Jung János felszentelt püspök fogja a bérmlálás szentségét kiszolgáltatni.

— **Telek a polgári fiúiskolának.** A mostani iskolaépület célszerűtlen volta, a tanulók nagy létszáma és más több ok miatt élénken foglalkoznak, sajnos olyanok, kiknek nincs döntő beleszólásuk az iskolaépület elhelyezésével. Ime egy-két tervet közreadunk. 1. A mostani épület északi fala leromboltatik, annak újból való felépítése költséges, le kellene bontani teljesen a rajztermet, műzeumot és a Kókai telek vonalával két utcára szép hely állna rendelkezésre. 2. A mostani épület egészen lebontandó és az új épület oda emelhető, alkalmas kikerekítésével az udvarnak. 3. A gróf Apponyi és gróf Andrássy utcák végén levő Forgó-ház megvé-

Jókai és Mikszáth.

Roosevelt azt mondta Mikszáthnak, hogy nagyobb írónak tartja őt Jókainál.

Ennek a kijelentésnek azért örülünk, mert bizonyosságot tesz arról, hogy a világ első embere annyit olvasott a két legnagyobb magyar író műveiből, hogy összehasonlításokat tud tenni közöttük. És megértjük ezek után azt is, hogy a nagy Teddy becsül és szeret bennünket. Akit olyan kalauzok, mint Jókai és Mikszáth vezettek be a magyar néplelek és jellem világába, aki e két férfi írásaiból tudta meg, hogy nemcsak az a magyar, aki odakünn a bányák legdurvább munkáját végzi, hanem hogy él, szenved és törekszik egy nagy nemzet a Dunai-Tisza táján, annak bizonyára nincs szüksége arra, hogy elolvassa a Moderne Kunst 90.000 koronával átalányozott Ungarn című szavát, hogy megismerjen bennünket. Az ezredes szívét elsősorban Jókai és Mikszáth hódították meg nekünk, olyanformán, hogy így gondolkodott: a nemzet, mely ilyen írókat tud adni a világnak; a nemzet, melyet ilyen írók imádnak, valóban több kell, hogy legyen, mint amit a new-yorki osztrák követségen halottam róla.

Egy szál babér le nem hullott a Jókai dicsőségének koszorújából, amiért a szokimondó ezredes őt Mikszáth mögé állította.

Ellenben a Mikszáth dicsőségének koszorúja gyarapodott — mégha Roosevelt tévedett is,

Neki Mikszáth jobban tetszik. Punktum. Ez egyéni dolog. Igaz, magyarozatát adta egy kissé, hogy miért. Mert Jókai regényei rosszul vannak angóra fordítva, míg a Mikszáthéi jól.

Ehez már fűzhetünk kommentárt. Tudjuk mi az, ha remekmű rosszul van lefordítva. Mikor az ember Szász Károly Sekszpirjeit olvassa és más fordítást vagy az eredetét nem volt alkalmá elolvasni, nem tudja megérteni, hogy tulajdonképpen mért volt óriás az a britt? Szász Károly az egyébként érdemekkel jeles költő egyszerűen kivégzi mindazt, ami Sekszpir drámájában bölcs, mely finom és csodálatos. Szédítő, lelki gyönyörűségek helyett fejfájást, bosszúságot, értelmetlenséget okoznak annak, aki csak egy kicsit is ismeri Shakespearet. A püspöknek nem volt érzeke a lélek vajudása iránt, melyekből Hamlet született. Pedig a püspök nem volt mesterember, jó költő volt az ma is. De talán egyenes magyar lelkének volt idegen Shakespeare kifürkészhetetlen egyénisége. Bizonyára ilyen emberek kezébe kerültek Jókai könyvei is, akik átültek, lefordították, talán kinos-gondos lelkiismeretességgel, anélkül, hogy értelmük, érzékük lett volna Jókai írásainak indivianalitása, szelleme, hangulata és a magyar lélek iránt. Hűtelen és művészietlen munkát végeztek. Bűn, hogy vállalkoztak reá. A Szász Károly hibájába estek. Ilyen angol Jókait olvasott Roosevelt.

Mi magyarok tudjuk, ki volt Jókai és ki volt Mikszáth. Előd és utód. Melyik a nagyobb?

Nem firtatjuk. Egy idegen, mégha olyan barátunk és érdeklődőnk is, mint Roosevelt, nem tudhatja, át nem érezheti azt, hogy mi volt ennek a nemzetnek, a magyar írásnak Jókai Mór. A legutóbbi modern regénytől, amely ma hagyta el a sajtót, az utolsó naphirig a Jókai magyar nyelve muzsikál a fülünkbe. Jókai nyelve tette lehetővé, hogy a magyar írás oly nagy író nevelt, mint Mikszáth Kálmán.

Jókai iránt minden, csak nem hálás, a magyar. Míg élt, kortársa mivolta és a politika hessegette fejeről a glóriát. Mily bájos és boszontó volt például a dicső öreg, mikor a Bánffy féle ex-lex idején megjelent az adóhivatalban és a kormány mellett tüntetendő adót fizetett. Aztán megbukott Komáromban, szülővárosában, követválasztáson. A politika örölte népszerűségét, dicsőségét. Aztán megnősült és rokonsága bős hajsztát indított ellene.

Mindez emberi gyarlóság rágódik most is a Jókai emlékezetén. A sirja elhagyott. A szobrára nem gyűlt össze a szükséges pénznek a fele sem. Új idők és új generáció fogja csak feltámasztani Jókait, az ő egyetlen, hasonlíthatatlan nagyságában.

És mindezekért teszi bölcsen a nagy palóc, ha visszavonul a politikától. A nagy írók babérait nem növeli, hanem hervasztja nálunk a politika, ez a csúf, üres és csak az ügyeskedőknek és ügyeskedő írónak háládatos ipar. Egy Mikszáthnak árt.

telével a telek kinyújtható a Kossuth-szoborig. 4. Schvare és Liffenthal házak megvétele. 5. A járásbírószággal szemközt levő piac-térre. 6. A Szivák-tér. 7. Baghy-ház megvétele, esetleg a rendeltetésének meg nem felelő népkert. Akármelyik terv, esetleg egy más terv megvalósítása könnyen keresztül vihető, csak egy kis esekély áldozatkészség és ami fő: jóakarati nyilatkozatok meg.

— **Előléptetés.** A magy. kir. pénzügyminiszter Golián István adóhivatali pénztárnokot a VIII. fizetési osztályba, Sebők Miksa adóhivatali tisztet pedig a X. fizetési osztályba adóhivatali segédgé léptette elő.

— **Panaszok a járványkórházra.** A járványos betegségben megbetegedett egyének, leginkább gyermekek, eddig lakásukon voltak ápolva, s hogy idegenek ne érintkezzenek a betegekkel, a községi előjáróság őrközt állított a ház kapuja elé, akinek kötelessége volt őrködni, hogy senki idegen a járványos betegséggel megfertőzött házba lábát be ne tegye. Ez az eljárás nagyon költséges volt, meg azután az őrközt ki is játszották. Ezen állapotokon aztán úgy segítettek az orvosok, hogy a járványos betegeket a járványkórházba szállították be s ott díjmentes ápolásban részesítik őket. A hiba azonban ott van, hogy bár így a betegek el is vannak különítve a külvilágtól, de ugyanezt nem tették meg az ápoló személyzettel is, akik így naponta bejárnak a városba s ott a lakossággal érintkezve, széthordják a betegség csíráját. Ez a helyzet tehát még jóformán rosszabb, mint az előbbi volt. Ez az egyik panasz. A másik panasz pedig az, hogy a beteg gyermekekkel durván bánnak, különösen az ápoló asszony fia az, aki őket mindig szidja, sőt meg is veri. Mindenesetre okosan tenné a városi főorvos úr, ha utána nézne a járványkórház ellen felmerült panaszoknak, mert szokás mondás, hogy: „nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja.”

— **Villanyvilágítás.** Bizony hol eloltja, hol meg későn gyújtja, de mindig ad okot a villanyvilágítás panaszra. Így a Kossuth-szobor mögött egész héten pislákol az ivlámpa, de azt az érdekeltek nem vették észre, pedig az irodához elég közel van. Azután azt sem veszi észre az iroda, hogy az utóbbi időben nap-nap után későn ad a szentesi telep áramot, úgy, hogy számtalanszor petroleum lámpával kell a fogyasztóknak a késedelem miatt világítani.

— **Esküvő.** Gutpintér Sándor gazdálkodó f. hó 8-án tartja esküvőjét a helybeli plebaniai templomban Pintér Erzsikevel.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A csongrádi kath. földműves ifjúsági egyesület április hó 24-ére összehívott évi rendes közgyűlése nem lett megtartva, hanem annak megtartása május 5-ére, vagyis áldozó csütörtök napjának délutáni 4 órájára lett elhalasztva, mely időre a tagok ezúton is meghivatnak.

— **Elvesztett per.** A Tiszavidéki takarékpénztár ellen az általa eszközölt alapszabálymódosításért hazánk nagy fia R. Papp Gedeon és idős Szilber János a szegedi kir. törvényszéknél pert indítottak. Az első fórum most hozott ezen perben ítéletet, mely szerint a két fölperest keresetükkkel elutasította és őket ezer koronán felüli költségben marasztalta el.

— **A betegpénztári gyógykezelés.** A szegedi kerületi munkasbiztosító pénztár közgyűlésének megemlékezésével kapcsolatban mult számunkban ismertettük azt az okot is, mely a szabad orvosválasztást indokoltá teszi a kötelező orvosrendszerrel szemben. Ezen közleményünk folytán a pénztár helyi orvosa, dr. Róth Sándor úr, azon nézetének adott kifejezést előttünk, hogy amennyiben Csongrádon panaszok merültek fel a kötelező orvosrendszer ellen, úgy az csupán a multra, vagyis azon időkre vonatkozhatott, midőn nem ő volt a pénztár orvosa, mert ő a betegeket alaposan megvizsgálja, azokkal humanusan bánik s nekik a legjobb gyógyszereket szolgáltatja ki. Midőn nevezett orvos úr-

nak ezen észrevételét tudomásul vesszük, egyidejűleg kijelentjük, hogy közleményünkben felhozott konkrét esetek tényleg nem reá vonatkoztak, hanem elődjére, miután ő alig két hó óta van Csongrádon, s ezen idő alatt számbavehető panasz nem is fordulhatott elő.

— **Bicikli a járdán.** Biciklin járó polgártársaink egyáltalán nem respektálják a községi szabályrendelet ama szakaszát, mely a bicikli járást a gyalogjárókon szigorúan tiltja. Felnöttek, de különösen az iskolás gyermekek testi épségét nagyban veszélyeztető biciklizést mindenki meglátja, csak éppen azok nem, akiknek kötelességük volna az ilyen semmivel nem törődő kerékpározóknak a feljelentése. Ezek a községi rendőrök. Ha a rendőrbiztos nem ér rá kioktatni őket, akkor nézzen utána a dolognak a főszolgabírószággal. Reméljük, hogy intézkedni is fog.

— **Panama a hajóhidnál.** A napokban a hajóhídi pénzkezelés és jegykiadás körül vizsgálatot ejtett meg az előjáróság, melynek az lett a vége, miszerint rájött az előjáróság, hogy az elmúlt években a hajóhíd révén évente mintegy tízezer koronával károsodott meg a község. Ennek következtében a hajóhidnál most alkalmazásban levő egyéneket az előjáróság elmozdította és helyettük más embereket alkalmaz, akiknek még nincs a szemük annyira kinyílvá, mint a mostani alkalmazottaké volt.

— **Mozgófénykép színház.** A Szivák-téren a mult vasárnap az Uránus című mozgófénykép színház ütötte fel tanyáját és előadásainak sorozatát megkezdte. A képek elég jók, nem rezegnek s így a szemet nem rontják. A színház minden este két előadást tart és minden két napban új képeket mutat be.

— **Nem változott a menetrend.** A m. kir. államvasutak májusi menetrendje szerint a Csongrádról induló vonatok menetrendjében változás nem állott be, hanem az a régi maradt. Az államvasutak igazgatósága tehát nem vette figyelembe a csongrádiak azon óhaját, hogy Budapest felé este is legyen csatlakozása a hét órákor induló motornak.

— **Kiss szerencséje nagy!** Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankháznál, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy-főelárúsító helye. Most is itt nyertek a 400.000 koronás főnyereményt! Ajánlatos tehát a t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és rendeljenek Kiss Károly és Társa bank részvénytársaságnál Budapesten, Kossuth Lajos-utca 13. sz., sorsjegyet. Húzás már május 19-én.

— **Vásár.** A májusi országos kirakodó vásárt ma tartják meg, míg a jószágvásárt tegnap tartották. Jószágokban a felhajtás élénk volt, mindennek dacára azonban, a jószágok, különösen a malacok, hallatlan magas árakon keltek el.

— **Betörések.** Kohn Mórnak a kistrében levő kunyhóját a mult hétfőre ismeretlen tettesek

feltörték és onnan minden elmozdítható tárgyat elvittek. Ugyanakkor feltörték Blázsik Rókusnak a kistrében levő kunyhóját is, ahonnan szintén elvittek mindent.

— **A gőzgépezők és kazanfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden május hó 24. napján d. e. 9 órákor a szegedi alsó szivattyútelepen (felső ipariskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

— **Sodronykerítés fonó gyár.** Lévai Testvérek, özv. Kaszaniczki Ferencné házában motorerőre berendezett sodronykerítés fonó gyárat létesítettek, melynek üzemét már május hó 1-én megkezdik. Készítenek mindenféle lyukbőségű és sodronyerősségű, különböző magasságú sodronykerítéseket, ágybetéteket, homokrostákat, sűrűkerítéseket stb., melyre a t. vásárló közönség figyelmét már előre is felhívják, miután pedig különösen sodronykerítésre igen nagy az érdeklődés, leghelyesebben teszi a t. vásárló közönség, ha rendelvényeit már előre feladja, hogy az idejekorán elkészíthető legyen.

— **Új fényképezési szakkönyv** jelent meg „Modern Fényképezés” cím alatt. A szerző: Leopold Kornél, ki ezen könyv kiadásával oly praktikus kézikönyvet ad a magyar amatőr közönség kezébe, mely a modern igények és kívánalmak mindegyikét kielégíti. Iránya könnyű, folyékony, úgy hogy megértése senkinek sem okoz nehézséget. Felkarolja az újabb eljárások között az olajnyomást, ozobromnyomást, ozotípiát, melyek szép színhatásuk és könnyű elkészítési módjuk folytán már is óriási tért hódítottak. A szép és díszes kiállítású könyv ára 1 K 80 f. Megrendelhető a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Ügyvédi iroda megnyitás.

Dr. Kalmár Zoltán értesíti a jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodáját Csongrádon, a Szivák-téren levő Fekete Roza-féle házban megnyitotta.

Hirdetmény.

A földművelésügyi m. kir. miniszter a selyemtenyésztés emelése céljából kiküldött meghatalmazottjának értesítése folytán közöltetik, hogy az ideai selyemtenyésztéshez szükséges selymterpetét a nevezett felügyelőség már a legközelebbi napokban kiosztja, mely körülmény, tekintve, hogy a selyemtermelés által népünk igen jelentékeny mellékjövedelemre tehet szert, tudomására hozatik a lakosságnak.

Csongrád, 1910. évi április hó 21-én.

Községi előjáróság.

Hirdetmény.

A Hazai Villamossági Részvénytársaság ezenel közönségre teszi, hogy mindazon magánosok részére, kik jelen hirdetmény megjelenésétől számított 3 hónapon belül házaikba a villamvilágítást bevezetik, a bevezetést minden haszon nélkül, önköltségi áron hajlandó teljesíteni és azon kívül a megtörtént berendezést követő első hónapon keresztül a szükséges villamos áramot ingyen szolgáltatni.

Kiadó lakások. Tekulics Sándornak a Szivák-téren levő házában két lakás, melyek több szobából és mellékhelyiségekből állanak, továbbá egy ültetelyiség azonnal kiadó. Értekezni lehet Schvare Ignáccal Szentesi-körút 9. szám alatt, vagy a tulajdonossal levél útján Kisteleken.

3683/1010. sz.

Versenytergályási hirdetés.

Csongrád község előljárósa a képviselő testület 141/910. számú véghatározata alapján a nagyretn és mámai retn létesítendő tanyai iskolák összes építési és felszerelési munkálatait biztosítására 1910. évi május hó 19-ik napján délelőtt 11 órára zárt ajánlati versenytergályást hirdet.

A versenytergályáson részt venni óhajtok felhívom, hogy csak az összes munkák elvállalására, de iskolánként külön-külön teendő, pecséttel lezárt, sirtelen borítékban elhelyezett ajánlataikat a kitűzött időre a község II-od jegyzői irodájában annál is inkább adják be, mivel a későbbben érkezett, vagy szabálytalanul kiültott ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok borítékain következő címzés teendő: „Községi előljárósnak Csongrád. Ajánlat a 3683/910. szám alatt kiirt versenytergályási hirdetésnyhez a nagyretn és mámai retn létesítendő tanyai iskolák építési munkáira.”

Az ajánlati költségvetésben, melynek kitűzött példányai a II-od jegyzői irodában a szokásos irasi díjért beszerezhetők, az összes egységi árak, valamint az ezek alapján kiadódó vállalati összeg beirandó.

Bánatpénz fejében a vállalati végösszeg 5%-a a községi pénztárba készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirban leteendő s a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlati úrlap díjtalanul a községi II. jegyzői irodában beszerezhető. A munkálatra vonatkozó tervek a községi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt tekinthetők meg. Az ajánlatok 1910. május hó 19-én, délután 3 órakor fognak bizottságilag felbontatni, mely eljárásnál ajánlatot tevők jelen lehetnek. A munka odaítélése az ajánlatok átszámítása, de legkésőbb ezek beérkezése után 6 nappal fog bizottságilag történni.

Csongrád, 1910. április 29.

Kovács, jegyző.

Nagypál Imre, bíró.

Eladó öregszőlő és mámai rét.

Az öreg szőlők között 4 hold jó karban levő szőlő és a mámai rétben 20 hold első osztályú szántó föld egészben vagy holdanként kicparcellázva, szabadkézből eladó. A vételár egy éven belül fizetendő. Értekezni lehet özv. Kaszanitzky Dénesnével, Szentesi-körút 53. számú új házában.

Pályázati hirdetés.

Csongrádi Keresztény Gözmalom Részvénytársaságnál lemondás folytán megüresedett pénztárnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik. A pályázni szándékozók okmányaikkal felszerelt kérvényeiket fizetési igényeik és óvadék megjelölése mellett 1910. évi május hó 9-ig adják be a Csongrádi Keresztény Gözmalom Részvénytársaság igazgatóságának Csongrádon. Kereskedelmi iskolát végzett, valamint a malom és faszakmában jártassággal bíró egyének előnyben részesülnek.

Gyánti Pál igazgató.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy lakásomat és

műhelyemet

a Kókai Ferenc házából a Dob-utca 15. szám alá, az Ernyes Johan-féle házba helyeztem át. Kérem a n. é. közönséget, hogy becses pártfogásában továbbra is részesíteni sziveskedjen.

Tisztelettel

Mráz József

szatler és kárpos.

oooooooooooooooooooooooo

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból

... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

oooooooooooooooooooooooo

Eladó ház. A Vasút-utca 59. szám alatt épülő Baesa-féle ház, mely áll 2 kétszobás lakásból, pince és mellékhelyiségekből, szabadkézből eladó. El nem kelés esetén április 24-től haszonbérbe kiadó. Bővebbet Hatvani György Félégházi-út 28. sz. alatti üzletében.

oooooooooooooooooooooooo

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, a hogy Félégházi-út 7. szám alatt levő

sütő üzletemben

naponta frissen készítek kisgyermek, gyermekágyasok, gyomorhajosok részére karlsbadi kétszersültet, herkules gyermek kétszersültet, továbbá pozsonyi ánis és piskóta kétszersültet, melyek kávéhoz használva is kitűnőek. Ezen kétszersületek nálam, továbbá a helyi gyógyszer-tárakban és nagyobb fűszerüzletekben 10, 20 és 50 filléres csomagokban kaphatók.

A Dányi-féle kétszersült ára különként 2 kor.

Ezenkívül megrendelésre készítek graham kenyeret, krém szeletet, finom kuglofot, tejes kenyeret, pozsonyi mákos és diós patkót, továbbá gyümölcs kenyeret a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Dányi János
sütőmester.

oooooooooooooooooooooooo

Élelmiszerek, bel- és külföldi terményeket értékesítő vállalat.**BEER SÁMUEL ÉS TÁRSA**

a székesfővárosi pénztárnál óvadékot elhelyezett törvénytiszteleg bejegyzett magánbizományosok

BUDAPEST, KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Iroda: Csillag-utca 1. Telefon 42—26. Sürgőnyeim: Beer Csillag-utca. Postatakarék Cheque számla 25153.

Elfogadjuk mindenféle élelmiszeri bizományi értékesítést a legmagasabb napi árral a legjutányosabb feltételek mellett, gyors és előnyös lebonyolítással. Marhahúst, öltött borjúkat, juhokat, barányokat, sertéseket, füstölt kolbász árukat, nyers és füstölt sonkákat, vadakat, élő és vágott tisztított baromfit, halakat, élő rákokat, tojást, mézet, tejszínt, vajot, tehéntúró, juhtúró, sajtokat, hüvelyes veteményeket, mákot, paprikát, zöldségféléket, burgonyát, korai fűzeléket, gyümölcsöket, alma, birsalma, körte, szamóca, málna, pöszmete, ribiske, meggy, cseresznye, barack, szilva, görög- és sárgadinnye, csemegezőlő, borszőlő, must, bor stb. stb.

A küldemények címünkre: Központi Vásárcsarnok vasutállomáshoz intézendők. Heti jelentést kívánatra küldünk és szolgálunk mindennemű felvilágosítással.

Eladó ház.

Mészáros János kőműves mester belvárosi háza eladó. A gróf Andrássy-utcában levő ujonnan épült házában 3 szoba a hozzátartozó mellékhelyiségekkel kiadó. A lakás azonnal elfoglalható. Értekezni lehet Gyik-utca 15. sz. alatt.

Órajavitás.

Szöllősy Balázs óras értesíti Csongrád városi közönségét, hogy lakásán: Justh Gyula-utca 4. szám alatt, bármilyen óra és ékszer javítást elvállal olcsó árak mellett.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítem igentisztelt rendelőimet, hogy lakásomat és

műhelyemet

Gr. Andrássy-utca 13. sz. alatti saját házamba helyeztem át. — Úgy mint eddig, mindenféle gép- és lakatos munkát jutányos árak mellett készítek.

Midőn kérem igentisztelt megrendelőimet, hogy megrendeléseikkel új lakásomon is felkeresni sziveskedjenek, vagyók tisztelettel

Tekulics Mihály
géplakatos.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, rancokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemesak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére is legalkalmasabb.

Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogeriában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Csongrádon: Barna Henrik, Wiesner Lajos és Löw Adolf gyógyszerterében. B.

Aki gyermekét szereti

és családját a ragályos betegségek ellen meg akarja védeni, az használjon

kolozsvári Heinrich József-féle

Szent László fertőtlenítő pipere szappant.

Egyetemi tudományos vizsgálatok alapján bebizonyított tény, hogy ez a kiváló magyar találmány igen sikeresen használható mindenféle fertőző betegség megállítására, mert a különböző betegségek kört okozó csirait a legtekélyesebben elpusztítja s ezáltal mindenféle járványos betegség ellen — vörheny, difteria, tifusz, tüdővész stb. stb. ellen — a Szent László fertőtlenítő pipere szappan használatával a legsikeresebben védekezhetünk.

A teljesen méregmentes és kiváló illatu szappan a bőrt a legkisebb mértékben sem izzgatja, sőt fehérré és puhává varázsolja, fertőtlenítő hatása következtében sok bőrbetegséget is gyógyít. Egy darab 70 fillér.

A Szent László fog-krém ragyogó fehérré tisztítja a fogat. Egy darab 70 fillér.

Ahol nem kapható, oda a gyár három darabot bízmentve küld.

Kolozsvári (Heinrich József)

= ásvány- és gyógyszerzappan-gyár részvénytársaság. =